

terrestriske Omgivelser. Maaske just hvad det sidste angaar »Livets Afhængighed af de terrestriske Omgivelser« kunde man have ønsket, at Forfatterindens Mand, Geografen Gudmund Hatt, havde assisteret, saaledes at dette Punkt ved Udvidelser i selve de enkelte Kapitler var bleven tydeligere belyst, uden at derfor Forfatterindens livlige, let flydende og for alle Læsere tilgængelige Skrivemaade havde lidt derved. Men herpaa bødes der af G. H. ved et særligt Afsnit, der indeholder en Række indgaaende Anmærkninger af etnografisk-etnologisk Indhold.

At Bogen skulde fremtræde som et Forsvarsskrift for Lapperne Eksistensberettigelse som Nomader, hvilket Anm. har set fremført i et Dagblad, kan undertegnede ikke tiltræde. Naar man beskriver, det være sig Lapper, Kirgisere, Beduiner, Turkomanner, Kalmyker eller andre Nomader, ja ogsaa fastboende afgrænsede Samfund i det hele, kan man næppe undgaa og bør ikke undgaa at komme ind paa, hvad der mulig truer deres tilvante Levemaade. Forandres denne, skifter ogsaa Geografien Ansigt. Der maa med andre Ord skrives en ny.

Vore Dages saakaldte Civilisation, Humanitet etc., skrækkeligt misbrugte Ord, burde just sikre Folkene Ret til at leve paa deres Fædres Jord, som det passer dem, naar de anerkendte opstillede Regler for Humanitet etc. overholdes indenfor Samfundenes Omraade. Men herved gaar det des-

være som i mange andre Forhold. Ingen har Fred længere, end ens Nabo vil, den stærkeres Ret, der i tidligere Dage sikredes med Sværdet, gennemføres nu med Lovtrækkeri, Paaskud om at skaffe Plads til Agerbrug etc. Det er den stærkere, der udrydder den svagere, nu i vore Dage ganske med samme Ret som Hunner, Mongoler etc. erobrede Lande i gammel Tid, kun ved Brugen af andre, men ikke mindre sikkert virkende Argumenter. Denne Trafik føres ud i Livet paa mange Steder af fastboende overfor Nomaderne, hvorved den dog ikke bliver berettiget. Men enten nu det ene eller det andet er Tilfældet, bør den upartiske, geografiske Skildrer fremsætte den, og mere end sin Pligt og Skyldighed har Forfatterinden efter Anmelderens Mening ikke gjort.

Forfatterinden, der forstaar det lappiske Sprog, har ved sit Værk, der er baseret udelukkende paa det Selvoplevede, ikke alene givet et udmærket Bidrag til Kundskaben om Lapperne rent geografisk set, men tillige beriget Literaturen med en for alle tilgængelig Bog, der burde læses af en talrig Kres.

Et Fremskridt vilde det være, om Forfatterinden forsynede sit næste Værk med Titler over de enkelte Kapitler i Stedet for Tal, en Oversigt over deres Indhold foran i Værket og en fyldig Index. Yderligere Publikationer fra Forfatterindens Haand maa imødeses med stor Interesse.

Ole Olufsen.

Ny Literatur.

(Indkommet til Det kongelige danske geografiske Selskab.)

Evropa.

Fædrelandet, En Norges-Beskrivelse for Landsmænd hjemme og ute, af Per Nissen, 1914, 8°, 685 S. med talr. Illustr. og 3 Kort.

Reprint from the Proceedings of the Geologists' Association, by W. M. Davis, 8°, 3 S.

Der Ausbruch der Hekla vom Jahre 1913, von Carl Küchler, 8°, 12 S.

Ein vergessenes Germanenvolk, von Carl Küchler, 8°. 18 S.

Kommiss. f. Havundersøgelser: Om Forandringer i Ringkøbing Fjords Fauna, af A. C. Johansen, 4°, 142 S. med Illustr.

Hydrografisk-Biologiska Hafsundersökningarna under år 1912, af Rolf Witting, 8°, 26 S.

Tietoja Pohjanlahden rannikoplanktonista, Y. Wuorentaus, 8°, 11 S.

Till kännedom om planktonbeskaffenheten i Helsingfors inre hamnar, Prof. K. M. Levander, 1913, 8°, 11 S.

Führer durch die Niederlande 1913, 8°, 85 S. med Illustr. og 1 Kort.

Afrika.

Geographical Factors in the Development of South Africa, by W. M. Davis, 8°, 16 S.

Amerika.

Den transkontinentale Ekskursion 1912 igennem de forenede Stater i Nordamerika, af Prof. O. Olufsen, 4°, 49 S. med talr. Illustr.

U. S. Geolog. Surv. Sup. Paper Nr. 292, 305, 307, 308, 320, 335. Bull. Nr. 525, 256, 528, 532, 533, 535. Prof. Paper Nr. 78, 39, 80.

American Studies on Glacial Erosion, 8°, 7 S.

Der Grosse Cañon des Colorado-Flusses.

Geography in U. S., 8°, 32 S.

The Colorado Front Range, 8°, 83 S. m. Illustr.

The Rocky Mountains, 8°, 15 S.

Iowa Geog. Surv., Vol. XXII, 1912, og Bureau of American Ethnology Bull. 53.

Noticias de Nutka, por Alberto M. Carreño, 1913, 8°, 225 S.

La Pesca en la Republica Argentina por Dr. F. Lahille, 1906, 8°, 212 S.

Argentine International Trade, Ricardo Pillado, 1913, 8°, 58 S.

General Description of the Argentine Republic 1913, Department of Agriculture, 8°, 66 S. med talr. Illustr. og 1 Kort.

by
Prof. W. M.
Davis.

Skænkede af
Ingeniør
Vendelbo-
Knudsen,
Buenos Aires.

Polarlandene.

Procès-Verbal de la Session Tenue à Rome en 1913, par G. Lecointe, 8°, 293 S.

Meddelelser om Grønland, Bd. 39, 40¹, 51¹, og Hefte 23², 8°, med henhv. 755, 112, 110 og 343 S.

Forskelligt.

Udenrigsministeriets Kalender 1914.

La Société Belge d'Etudes Coloniales, par Georges Pouveur, 1913, 4°, 8 S. med Illustr.

Abh. Kais. Leopold Carol. Deutch. Akad. d. Naturforscher. Bd. 98, 99 og Leopoldina 49, 1913.

L'Aurore Boréale, Henri Arnauld, 1913, 8°, 77 S. med Illustr.

Notes on the Description of Land Forms. I—X, 8°. 52 S.

Nomenclature of Surface Forms on faulted Structures, 8°. 31 S.

The Disciplinary Value of Geography, 8°, 33 S.

Practical Exercises in Physiography, 8°, 5 S.

Danas Proofs of Darvins Theory of Coral Reefs, 8°, 4 S. med Illustr.

Orientaciones de los Congresos Geográficos hacia la Expansión Económica, por Francisco de A. Mas, 8°, 55 S.

Det Danske Meteorolog. Institut: Nautisk-Meteorolog. Aarbog 1913.

by
Prof. W. M.
Davis.

Kort.

Generalstabens topogr. Afdeling: Brjánslæker, Látrahjarg, Stígunes Þorskaffjórður, Vattarnes, Broddanes, Tróllatunga, Hrótaffjórður, Bordeyri, Ásgardur, Kvinnabrekka, Hrótaffjardará og Fornihvammur 1:50.000.

(Indkommet til Det kgl. Bibliotek).

Evropa.

Bagrof, L. S., Materialy k istoriceskonu obzoru kar Kaspijskago Morja. (Materialer til en historisk Oversigt over Kort over det kaspiske Hav). St. Petersb. 1912.

Dilke, C. Wentworth, Greater Britain. A record of travel on English-speaking countries. Lond. 1907.

Edrisi, L'Italia descritta nel libro del re ruggero. Testo arabo publ. con versione e note da M. Amari e C. Schiaparelli. Roma 1883.

Nachtigal, J. Wiese, Gustav Nachtigal. Ein deutsches Forscherleben im dunklen Erdteil. Berl. 1914.

Atlas, Geschiedkundige, van Nederland. De Republiek in 1795. Blad 13, 14, 17, 18. 's-Gravenh. (1913). Fol.

F. Witt, Beiträge zur Kenntnis der Flussnamen Nordwestdeutschlands. Kiel 1912. (Disp.)

F. J. Hildenbrand, Matthias Quad und dessen Europae universalis et particularis descriptio. Lpz. 1893.

Geikie, A., The scenery of Scotland viewed in connection with its physical geology. 3. ed. Lond. 1901.

Haag. Linschoten-vereeninging.
Werken.

6: Toortse der see-vaert der Dierick Ruiters (1623). Samuel Brun's Schifffarten (1624). Uitg. door L'Honoré Naber. 's-Gravenhage 1913.

R. Gosche, Sebastian Frank als Geograph. Berlin 1853.

Marinelli, O., Scritti minori. Vol. 1: Metodo a storia della geografia. Firenze 1908.

London. The Hakluyt Society. Works.
2nd series, No. 30: Bernal Diaz del Castillo, The true History of the Conquest of New Spain. Vol. 4. 1912.

Asien.

Grothe, H., Meine Vorderasiensexpedition 1906 und 1907. Bd. 2. Lpz. 1912.

Hume-Griffith, M. E., Behind the veil in Peraja and Turkish Arabia. An account of an english woman's eight years' residence amongst the women of the East. With narratives of experiences in both countries by A. Hume-Griffith. 2. ed. Lond. 1909.

Kemp, E. G., The face of China. Travels in East, North, Central and Western China with some account of the new schools, universities, missions, and the old religious sacred places of Confucianism, Buddhism, and Taoism. London 1909.

Lehmann-Haupt, C. F., Armenien einst und jetzt. Reisen und Forschungen. Bd. 1: Vom Kaukasus zum Tigris und nach Tigranokerta. Berl. 1910.

Hedin, S., Transhimalaya. Upptäckter och äfventyr i Tibet. Del 3. Sthlm. 1912.

W. Munn, Three Men on a Chinese Houseboat. Lond. 1913.

Guinea, Nova. Résultats de l'expédition scientifique néerlandaise à la Nouvelle-Guinée en 1903 sous les auspices de A. Wichmann. Leid 4:0.

Vol. 2, part. 2: A. Wichmann, Entdeckungsgeschichte von Neu Guinea (1885—1902). 1912.

Tafel, A., Reise in China und Tibet 1905—08. Kartographische Ergebnisse. Teil 1: China. Hrsg. von der Gesellschaft für Erdkunde zu Berlin. Berl. 1912. Fol.

Legendre, A. F., Au Yunnan et dans le massif au Kinho (Fleuve d'or). Paris 1913.

(Mission A. F. Legendre).

Zabel, R., Durch die Mandschurei und Sibirien. Reisen und Studien. Lpz. 1903.

Scholefield, G. H., New Zealand in evolution. Industrial, economic and political. Lond., Leipz. 1909.

Afrika.

Tirado, E. P., Los Quimbayas. Ed. oficial. Bogota 1912. (18. congreso internacional de Americanistas en Londres 1912).

Lyons, H. G., The cadastral survey of Egypt 1892—1907. Cairo 1908.

(Ministry of Finance, Egypt. Survey Department).

E. Marston, How Stanley wrote 'In darkest Africa'. 1890.

Ergebnisse der Südsee-Expedition 1908—10. Hrsg. von G. Thilenius. 2: Ethnographie: A. Melanesien. Bd. 1: O. Reche Der Kaiserin-Augusta-Fluss. Hamb. 1913. (Hamburgische wissenschaftliche Stiftung.)

Haag. Linschoten-vereeninging.
Werken.

5: Beschryvinghe ende historische verhael van het sout koninkrijk van Guinea anders de Gout-Custe de Mina genaemt door P. de Marees. Uitg. door S. P. L'Honoré Naber. 's-Gravenhage 1912.

Arcin, A., La Guinée française. Paris 1907.

Kaudern, W., På Madagaskar. Sthlm. 1913.

Burrows, G., The curse of Central Africa. With which is incorporated a campaign amongst cannibals by E. Canisius. Lond. 1903.

Ed. Lopez, Warhaffte und eigentliche Beschreibung des Königreichs Congo. Franckf. a. M. 1609.

Frobenius, L., Und Afrika sprach... Wissenschaftlich erweiterte Ausg. des Berichts über den Verlauf der dritten Reiseperiode der deutschen Inner-Afrikanischen Forschungs-Expedition in den Jahren 1910 bis 1912. Bd. 2: An der Schwelle des verehrungswürdigen Byzanz. Berl.-Ch. 1912.

Frobenius, L., Und Afrika sprach... Bd. 1: Auf den Trümmern des klassischen Atlantis. Berlin-Ch. 1912.

Amerika.

Colecion de documentos inéditos sobre la geografia y la historia de Colombia recop. por A. B. Cuervo. Seccion 1: Geografia y viajes. Tomo 1: Costa atlantica. Bogotá 1891.

Real de Gandia, S. del. *Le Sierra Nevada y los Orfelinatos de la Goajira*. Bogota 1912.

London. Hakluyt Society. Works, 2. ser.
No. 31: *The war of Quito by Pedro de Cleza de Leon*.
Transl. by C. R. Markham. 1913.

Low, A. P., *Rapport de l'expédition du gouvernement du Canada à la baie d'Hudson et aux îles arctiques à bord du navire du gouvernement du Canada »Le Neptune« 1903—04*. Ottawa 1912.

Australien.

Alldrige, T. J., *A transformed colony. Sierra Leone as it was and as it is. Its progress, peoples, native customs and undeveloped wealth*. Lond. 1910.

Polarlandene.

B. F. De Costa, *Inventio fortunata. Arctic exploration with an account of Nicholas of Lynn*. New-York 1881.

Balch, E. S., *The North Pole and Bradley Land*. Philadelphia 1913.

Scott's last Expedition. In two vols. arranged by L. Huxley, with a preface by Cl. Markham. Vol. 1—2. Lond. 1913.

Forskelligt.

F. Lenormant, *A travers l'Apulie et la Lucanie*. 1—2. 1883.

Adickes, E., *Untersuchungen zu Kants physischer Geographie*. Tüb. 1911.

Brunhes, J., *La géographie humaine*. Paris 1912.

Fordham, H. G., *Notes on British and Irish itineraries and road-books*. Hertford 1912.

F. Regel, *Thüringen. Ein geographisches Handbuch*. Theil 1—3. Jena 1892—96.

Guignebert, C., *De imagine mundi ceterisque Petri de Aliaco geographicis opusculis*. Parisiis 1902.

Géographie, La. *Bulletin de la société de géographie*. Année 23, nr. 6, 24, nr. 1—6, 25, 1—3, 5—6, 26, 1—4. Paris 1911—12.

H. Eckardt, *Matthaeus Merian*. 2. Aug. Kiel 1892.

J. B. Nüström, *Geografien och de geografiska upptäckternas historia till början af 1800-tallet*. 1899.

Günther, S., *Geschichte der Erdkunde*. Lpz. u. Wien 1904. (Die Erdkunde, hrsg. von M. Klar, Teil 1).

S. Günther, *Martin Behaim*. Bamb. 1890.

J. Löwenberg, *Das Weltbuch Sebastian Franks*. Hamb. 1893.

Th. Geiger, *Conrad Celtis in seinen Beziehungen zur Geographie*. Münch. 1896.

Koelliker, O., *Die erste Umschlingung der Erde durch Fernando de Magellanes und Juen Sebastian del Cano 1519—22. Dargestellt nach den Quellen*. Münch. u. Lpz. 1908.